

scoalacool.ro

UNIREA PRINCIPATELOR ȘI REFORMELE LUI ALEXANDRU IOAN CUZA

Contextul internațional

1848-1859 - unirea Principatelor Române a devenit principalul obiectiv național.

Aprilie 1849 - încheierea Convenției de la Balta-Liman între Imperiul Rus și Imperiul Otoman: domnii Principatelor Române au fost numiți de puterile semnatare pe o perioadă de 7 ani (Moldova: Grigore al V-lea Ghica - 1849-1853 și 1854-1856; Țara Românească: Barbu Dimitrie Știrbei - 1849-1853 și 1854-1856); Adunările Obștești au fost înlocuite cu Divanuri alcătuite exclusiv din mari boieri numiți de domni ⇒ 1849-1851 - ocupația rusească a Principatelor Române.

1853-1856 - Războiul Crimeii: un conflict ruso-turc încheiat cu înfrângerea Imperiului Rus de către forțele franco-britanice, aliate cu Imperiul Otoman, și atragerea atenției Marilor Puteri europene asupra „*chestiunii românești*”.

13/25 februarie-18/30 martie 1856 - desfășurarea Congresului de Pace de la Paris, la care au participat Marile Puteri europene (Regatul Unit, Franța, Imperiul Austriac, Prusia, Imperiul Rus, Piemont-Sardinia și Imperiul Otoman), a prevăzut cu privire la spațiul românesc următoarele:

- a. Crearea unui stat românesc tampon între Imperiul Rus și Imperiul Otoman;
- b. Protectoratul rusesc a fost înlocuit cu garanția colectivă a celor 7 Mari Puteri;
- c. Sudul Basarabiei (județele Cahul, Bolgrad și Ismail) a fost luat de la ruși și a fost cedat Moldovei;
- d. Românii din Principate urmau să fie întrebați dacă vor să se unească;
- e. Convocarea în Principate a unor **Adunări ad-hoc** reprezentative, care să își exprime poziția cu privire la unire și la revizuirea Regulamentelor Organice.

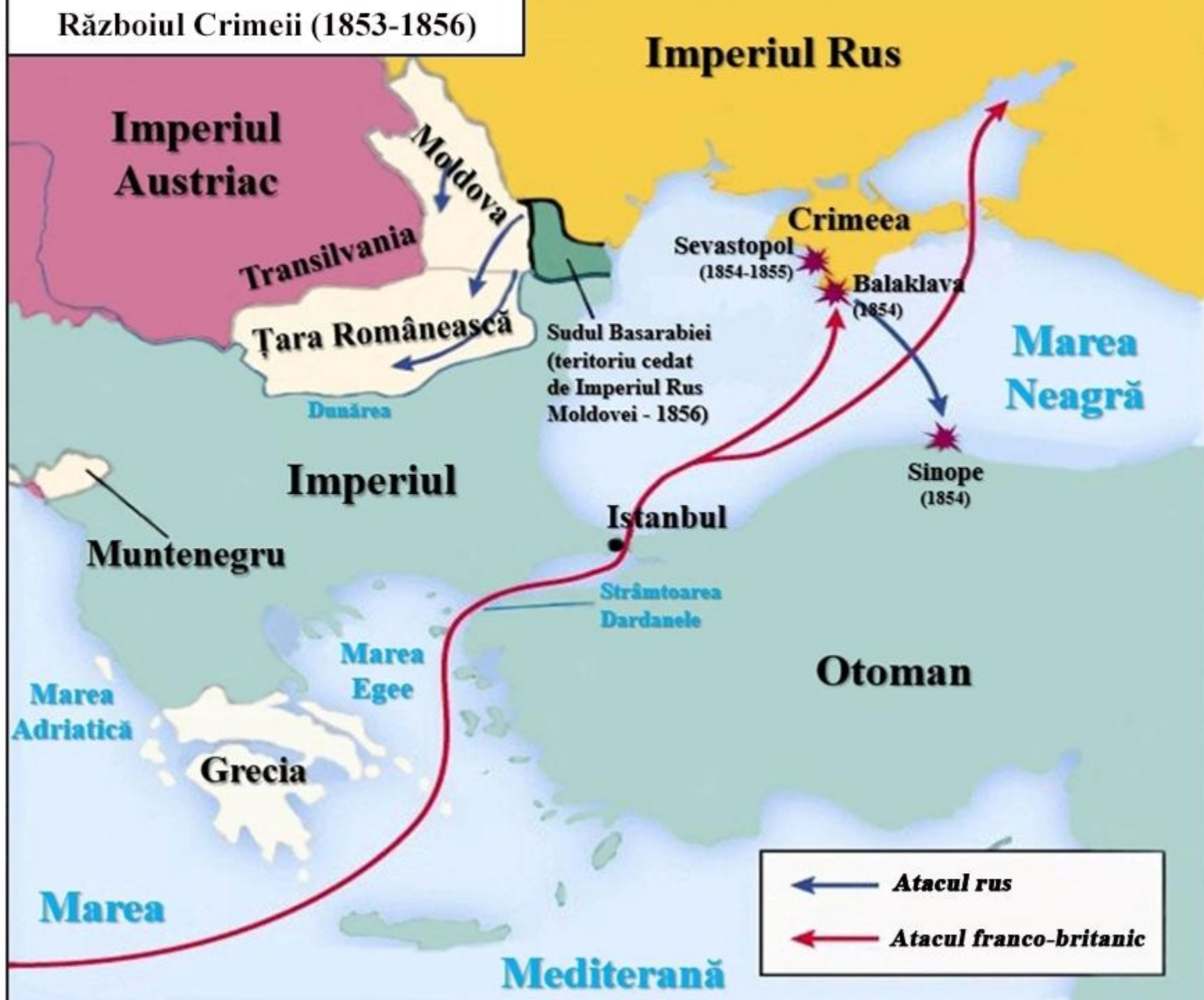

Grigore al V-lea Ghica

Barbu Dimitrie Știrbei

Războiul Crimeii (1853-1856)

**Principatele Române
după Congresul de Pace
de la Paris (1856)**

IMPERIUL AUSTRIAC

**BUCOVINA
(Imperiul
Austriac)**

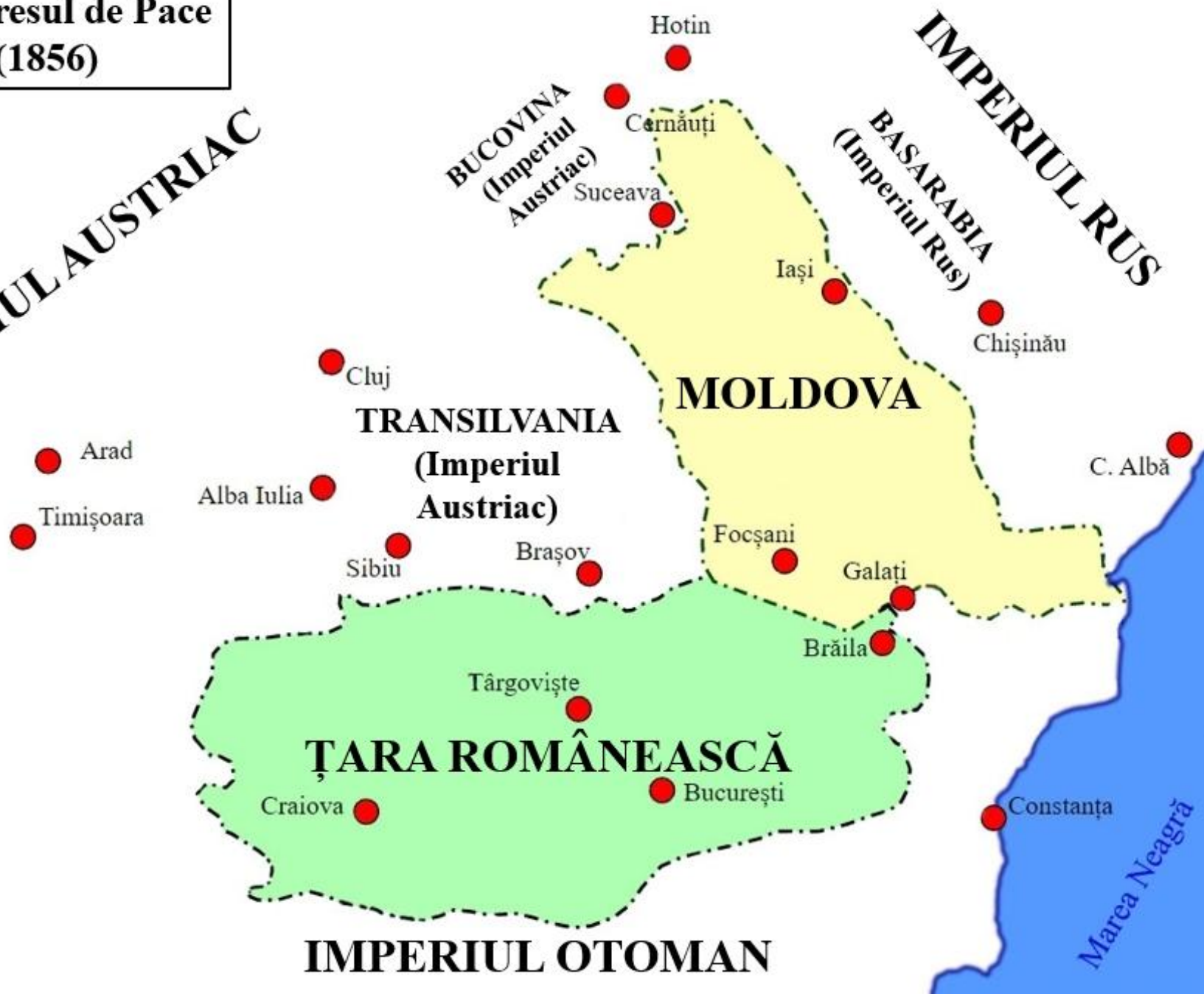
IMPERIUL RUS
**BASARABIA
(Imperiul Rus)**

**TRANSILVANIA
(Imperiul
Austriac)**

MOLDOVA

ȚARA ROMÂNEASCĂ

IMPERIUL OTOMAN

Unirea Principatelor Române

22 septembrie/4 octombrie și 30 septembrie/12 octombrie 1857 - Adunările ad-hoc convocate în Moldova și Țara Românească, formate din reprezentanții tuturor categoriilor sociale, au adoptat rezoluții asemănătoare în ambele Principate (în ciuda încercărilor de fraudare a alegerilor organizate de caimacamul Moldovei Nicolae Vogoride):

- a. Unirea Principatelor Române într-un stat numit România;
- b. Aducerea unui prinț străin dintr-o familie domnitoare a Europei;
- c. Autonomia statului român și un guvern care să reprezinte interesele naționale.

10/22 mai-7/19 august 1858 - în cadrul Conferinței din capitala Franței s-a adoptat Convenția de la Paris, prin care s-a stabilit statutul internațional al Principatelor Române și organizarea internă a acestora:

- a. Unirea Principatelor Române sub numele de „*Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei*”;
- b. Noul stat urma să fie condus de 2 domnitori, 2 adunări legislative, cu 2 capitale, și ar fi avut 2 instituții comune cu sediul la Focșani: Comisia Centrală (rol în elaborarea legilor comune) și Înalta Curte de Casație și Justiție;
- c. Formarea unor adunări electivă, pe baza **votului cenșitar**, cu rol în alegerea domnilor Principatelor;
- d. Desființarea rangurilor boierești și a Regulamentelor Organice.

5/17 ianuarie și 24 ianuarie/5 februarie 1859 - în Moldova și în Țara Românească, Adunările electivă de la Iași și București, l-au ales domn pe Alexandru Ioan Cuza (1859-1866).

Nicolae Vogoride

Adunarea ad-hoc din Moldova (1857)

CONVENȚIA

ÎNCHIEATĂ LA PARIS

la 19 August 1858

între Franța, Austria, Marea-Britania, Prussia, Russia, Sardinia și Turcia,

atingătoare de reorganizarea PRINCIPATELOR-UNITE

a Moldaviei și a Valahiei,

urmată de protocoalele celor 19 ședințe ținute spre acest sfârșit.

1859.

BUCUREȘCI.

Tipografia C. A. Rosetti.

Alexandru Ioan Cuza

Mihail Kogălniceanu

Principatele
Române după
Convenția de la
Paris (1858)

Theodor Aman - *Proclamarea Unirii* (1859)

Alexandru Ioan Cuza și soția sa, doamna Elena

Domnia și reformele lui Cuza

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza a cunoscut două etape:

I. 1859-1862 - recunoașterea internațională și realizarea Unirii:

a. 26 martie/7 aprilie 1859-22 noiembrie/4 decembrie 1861: Alexandru Ioan Cuza și agenții diplomatici români au intervenit pe lângă Marile Puteri pentru recunoașterea actului Unirii Principatelor, aceasta fiind recunoscută doar pe durata domniei lui Cuza;

b. 1859-1862: unificarea monetară, a armatei (prin crearea unui stat major unic și numirea unui ministru de război), a telegrafului, poștelor și a vămilelor, administrativă (stabilirea capitalei noului stat la București) și legislativă (formarea unui Parlament Unic și numirea primului guvern unic, condus de Barbu Catargiu).

București, vedere din Dealul Mitropoliei (1859)

Drapelul României în perioada domniei lui Cuza (1862-1866)

Domnia și reformele lui Cuza

II. 1863-1865 - perioada marilor reforme:

1862 - guvernul condus de Barbu Catargiu s-a opus tuturor reformelor care ar fi subminat baza materială și puterea marilor proprietari de pământ (latifundiari sau moșieri) ⇒ 8 iunie 1862 - asasinarea prim-ministrului Catargiu.

24 iunie 1862-11 octombrie 1863 - perioada guvernării liberal-moderate Nicolae Kretzulescu: în actele interne oficiale a fost folosită titulatura de România (1863); s-au stabilit relații diplomatice cu Serbia, prin semnarea unei convenții referitoare la extrădare (1863).

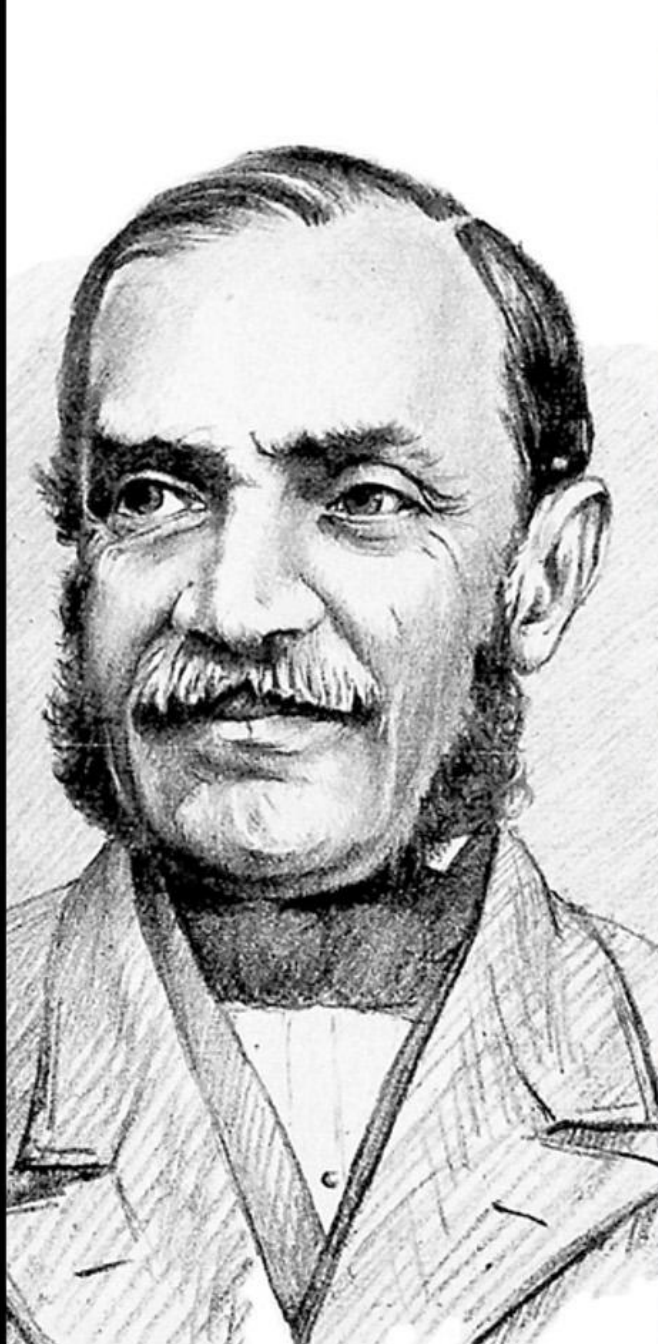
1863 - politica autoritară dusă de Cuza a determinat formarea „*monstruoasei coaliții*”, o grupare de forțe conservatoare și liberale radicale, care a avut drept scop înlăturarea domnului.

11 octombrie 1863-26 ianuarie 1865 - guvernul liberal condus de Mihail Kogălniceanu a implementat marile reforme din perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza:

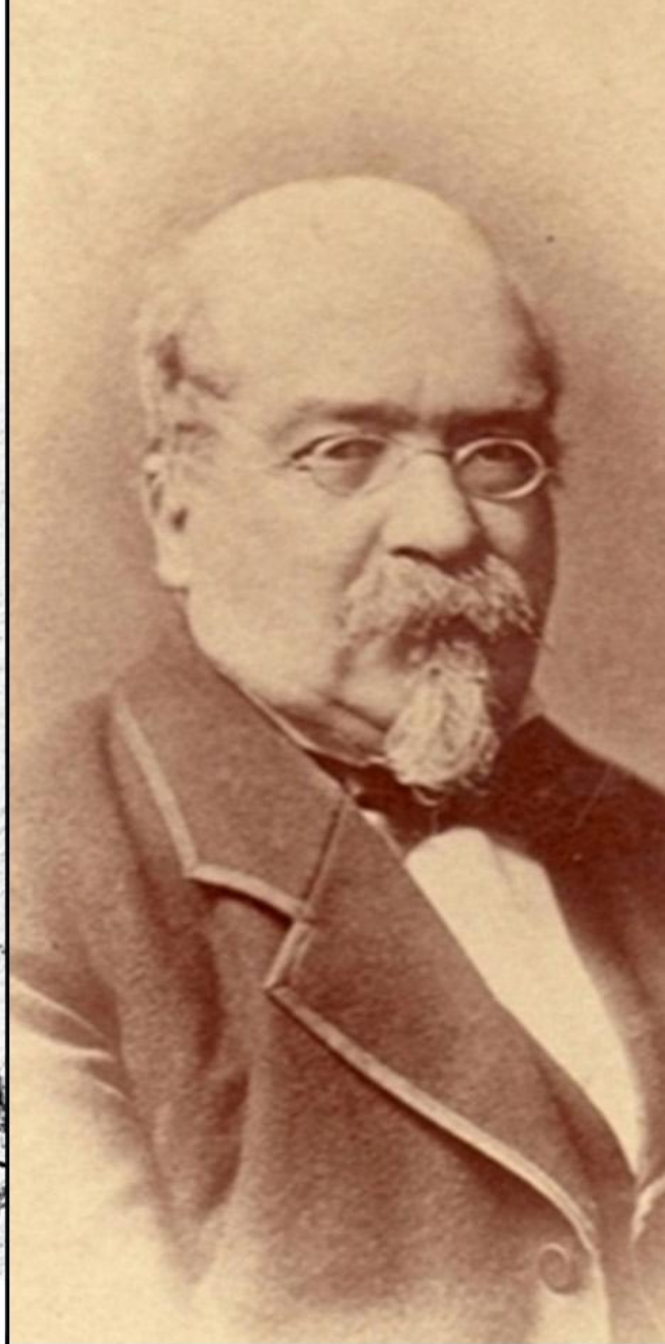
- a. 13/25 decembrie 1863 - a fost adoptată **Legea secularizării averilor mănăstirești**: statul a confiscat pământurile și averile clerului (25.6% din suprafața agricolă națională);
- b. 7 februarie 1864 - adoptarea **Legii pentru organizarea puterii armate**: s-au format 4 divizii la București, Iași, Galați și Craiova, formate din toți bărbații apti de luptă, cu vârste între 20 și 50 de ani;
- c. 13 martie 1864 - dezbaterile Proiectului de Lege rurală a dus la un conflict între Adunarea Legislativă, conservatoare, și guvernul liberal;

Barbu Catargiu

Nicolae Kretzulescu

Mihail Kogălniceanu

Procesiune religioasă (1863)

„Când Domnitorul Cuza s-a urcat pe tron a rămas îngrozit de jafurile călugărilor ce i-au momit prin felurite meșteșuguri pe credincioși ca să lase averile lor danii mănăstirilor. Călugării au trăit aici ca în paradis. Pivnițele au fost pline de vinurile cele mai delicioase, arhondăriile cu mâncările cele mai alese. Ei au format un fel de stat în stat și nimeni nu le-a putut cere vreo socoteală despre ceea ce au făcut. Au fost fără nici o milă față de cei nevoiași. Când un călător a înnoptat pe drum și s-a oprit la poarta unei mănăstiri ca să ceară mâncare și adăpost, a fost izgonit cu cruzime. Acei care au adunat averi, speculând naivitatea credincioșilor, au fost de-o zgârcenie extraordinară față de nenorocitul călător care a implorat cu lacrimi în ochi găzduirea peste noapte sau un blid de mâncare.

Atunci, Cuza a pus la cale una dintre „excursiile” sale incognito. Deghizat în călător ostent de drum, a bătut pe înserate la poarta unei mănăstiri, cerând găzduire. A fost refuzat. Mânios, domnitorul s-a întors în fruntea unui corp de oaste, care a așteptat tupilat într-o pădure din apropiere. Cuza a mai adus cu sine și o ceată de pungași. Tot alaiul a intrat în mănăstire.

Domnitorul a intrat prin chilii și a înșfăcat pe fiecare călugăr de gât, scoțându-l afară și introducând în locul lui un hoț sau pungaș, însoțind această schimbare de persoane cu următoarele cuvinte: <<Hoți scot de aici și tot hoți introduc!>>. Astfel, unele mănăstiri au fost transformate în temnițe. Cel mai cunoscut exemplu a fost Văcăreștiul.”

(Octav Gorescu, Văcărești mănăstire. Văcărești penitenciar)

Domnia și reformele lui Cuza

d. 31 martie și 2/14 aprilie 1864 - au fost adoptate **Legile de organizare administrativă**: au prevăzut organizarea teritoriului în comune rurale, plăși și județe, conduse de un primar, de un subprefect, respectiv un prefect.

2/14 mai 1864 - Cuza a dizolvat Adunarea Legislativă printr-o lovitură de stat, a instaurat o domnie autoritară și a adoptat *Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris*. Conform noii legi cu caracter constituțional, domnul și-a mărit puterea politică prin deținerea puterii executive, care a avut inițiativă legislativă, și a dreptului de veto, iar Adunarea Electivă a fost reformată, prin introducerea unei a doua camere a Parlamentului, Corpul Ponderator (Senatul), format din membri numiți de domnitor.

e. 3 iulie 1864 - adoptarea **Legii electorale**: a fost scăzut censul și astfel s-a asigurat o mai largă participare și reprezentare la vot pentru burghezie și țărănime;

f. 14/26 august 1864 - a fost adoptată **Legea rurală**: au fost împrăștiate, cu despăgubire, peste 500.000 de familii de țărani cu aprox. 2.000.000 de hectare de pământ luat de la marii latifundieri și din averile mănăstirești, în funcție de numărul de vite deținute: frunțașii (au deținut două perechi de boi) au primit, în medie, cca. 6 ha de familie; mijlocașii (au deținut o pereche de boi) 4.5 ha; pălmașii (nu au deținut animale de povară) 2.5 ha;

g. 15 septembrie 1864 - adoptarea **Legii pentru implementarea Sistemului Metric de măsuri și greutate în România**: a fost introdusă ocaua (aprox. 1.3 kg);

STATUTŮ.

desvoltător Convențiunei din 7 (19) August 1858.

Konstancienco gikelats za Hapis zu 7 (19) August 1858, gupre Kuyta Cezepan mi gupte ntepileze rapante anatomiei Ipirovinatozop-Sulte, este mi puzane seya fundamentara a Romaniei.

Amec gandoita azepepe din 5 mi 24 Ianuarie 1859, scriamnipera Snipel mi desingipera Komisinel Centipata, fuknd neanzikanize mai mate apikose esengaze din Konsenglene, atat nentpe gndensinipera avestopa kut mi nentpe peamczapea ekizispaxel gupre nentpize Statarii, se upomune neginel apuzatopiza Clatari.

Apt. 1. Flatfishes massive and unpediculate
Dorsal, and Adrenal nondepulsive, in A-
drenalis eckline.

Apt. 2. Întreaga regăsită se excepă
korekția de Domnă, de Adnăpă mondepă
tăpă mi de Adnăpă cacktiă.

Apt. 3. Demnăz ape sîncup înigistia ză-
gîsop; eăz ae nperstente ke kookspenz Kon-
kialenz de Etat mi ae anuoc Adenspil exek-
tia mi Konkenz nondenatop, eue notane.

Apt. 4. Deutsches Adminali Erektime se
nuer konform amerizmatuzal erektopar avi
aneksat.

Împreună cu Adanșul se numește și fiica sa de Domn, din sora ei; cap Bivensmedingit, Cokpetapü mi vestopit se azeră de Adanș.

Apt. 5. Adnapea Esekthien diskets mi noteazn upolektaze de arge ve 'ae sop upa-
senta de Domnē. Aveste upolekte se sopē
anginea gn Adnape de Ministpi aak de Mem-
spil Komaliazzi de Ciat, ve se sop desera de
Domnē aupe aveat afspim; et sop si aakuz-
tant ool kaud sop vepe kuuatuz.

Apt. 6. Budžetuz keatzeesop mi az pevetesop uperrist gu tot anaaŋ npiŋ gorpim peŋ natepiŋ eeskoties mi anaa Adsoopiŋ Eeskoties kape 'aŋ na nateŋ amenda, ne na fi definits de katiŋ dawa ve na fi notat de dawa. Daku budžetuz ne s'ap nota gu timnaz onop- tanz, natepeŋ eeskoties na gudeataŋ seppiviziz nateŋve konfomŋ natiŋmaziŋ budjet notat.

Apt. 7. Kopnaș monștrator se komune de Mitropoziș nepel, de eniakonit enapxișor, de gatașiz upemiedate az Kyppei de Kasaglene, de vas mai nekis dinto penepaiz apmatel an aktiitate, mi oenit anka de 64 mempi, kapli

se sup unui de Domn, xmitate dintre nepoane pe comandantii prin mepitsi mi esne-
piena sup, mi vasaati xmitate dintre mem-
pii konsilizop genepate aze distipitezop, mi
suzmo kite xmit de sic-kape xredeti.

Membrii Adunării județene s-au ocupat de verificarea neobiectivității rapoartelor demografice prin apt. 36 al amănunțitului proiectului și a anexelor.

Apt. 8. Mempli Kopuzari monedapopt se pagnoceli din doi ani cu doi ani, kute o a tpele napte, dap nmai cu kat se alioge de mempli nungli de Domek.

Mempli emigi se mop ntea nmi din noi; fankilze mop nu mop garetu de kat ku instajapa mempli mop vrap noi.

Apt. 9. *Dapata aculeator* kopukani non-dapat-p, preakpipa aor, mi konsakapa avat-tai kopuk, axut axusse peraxezor preakpipa upin Apt. 17 dia Konsengiane mentpu Adanapa Eakktay.

Atp. 10. Membrul kopuzul nondepatop nup
spilmi o xodemnisape de 3 razent ne zi qn
tot timura sezinel.

Apt. 11. Mitpomozitza npimat az Pomaniei este de drept upemedioteze kopuzai monde-patop; del nive-upemediingi se nimeak de Domn din anoa avastai kopk. 'Iei-iaingt memapi al nispomzi se azar de Adnape.

Na kas de gmsppige crans a notepitop,
notas upmedintensi este upeksmuzoitop.

III diagnoze kopuzini monedpatop sunt su-
nirive, afaps, kand kontpauzi a'ap tepe de o a
tepla napte a memapizop npsenji.

Ministrii, kîmp urîind mempi al Admapii mondepatriu, aî dîntu de a asista mi a zua napte za toate dozeapaginoze; el nop fi as-kutani opi kînd nop zepe kîntat.

Apt. 12. Disonoianzele constitutive ale no-
vel organizării a Pomznic, sunt nuse sau
okotipea kopozni monedatop. Ea noate, sa
finiaz sic-kipia acizni, upozne Pomznic
gumozitigipile ce ap sokoti tpozitopu sa
difepizre pamul ai admiatigipine.

Aveți nponsept, Domnii ze na ntea pe-
komanda Komaiizini de Stat supe a se npe-
fave au npolakte de zept.

Apt. 13. Opl ve upolekt notat de Adnanapa
Erektion, afang de udgetar senitipazon mi a

kețuțelor, se simte copurul neodepartat,
capete sa ampegi daks este komnatia ku
diemogiliz konstatiaze are s-onel opraniamini.

Apt. 14. Kopuzi nondepatop, saš adonts
npeiktaz ama kum saš notat de Adsnape, saš
zi amendeaz, saš zi pesniuge ku totzi.

Dacă Hpolectra de zece este adonat fără modificări de Kopnia monodactylus, ea este an-
nua sanguinei Domonai.

Dacă Ipotektas este amendat de Kopuzs monedatop, ei se găsesc Adnapii erektine.

Dacă, din cauza, Adunarea cenzurii personalului are amendamente, ipoteză se înființează Comisia de Stat și se studiază din nou. Timpul este foarte mare pentru Comisia, și se va lua decizia să se întoarcă, Ipoteză se va lua decizia să se întoarcă, Ipoteză se va lua decizia să se întoarcă.

Dacă kopşa monedatop prănişu ky totu
mpolektar notat de Adnaps, avest upolekt se
tpimite Konsinzar de Stat, anpe a se studia
dia noŕ. Şu asermina upolekt oz se noate
npesenta Adnaxpil erektine, dekt şu a dona
asinsu.

Apt. 15. Nemat Kopuzi nondapatop ape
dientia de a npiimi netigizai mi de are dis-
kata, daky este tpeuzingy.

Apt. 16. Personele care intervin la Ad-
nospit exekine mi are Kopuzul mondepator,
se operatesk upin xarokigina Teneponzal.

Apt. 17. Togi funkcionarilor nu s'au faput eks-
vengians, sa gupapa top an funkliane, sint
datopt a xupa sunsoape Konstitugianei mi se
quisop nenet mi knedians Demoktonaxi.

Apt. 18. Statutele de fapt mi amersunatoze
erektopaz avl anekant, nop asea nstepe de se-
ye din alos supozagionei zop upin anfrapiaz
nacionaz.

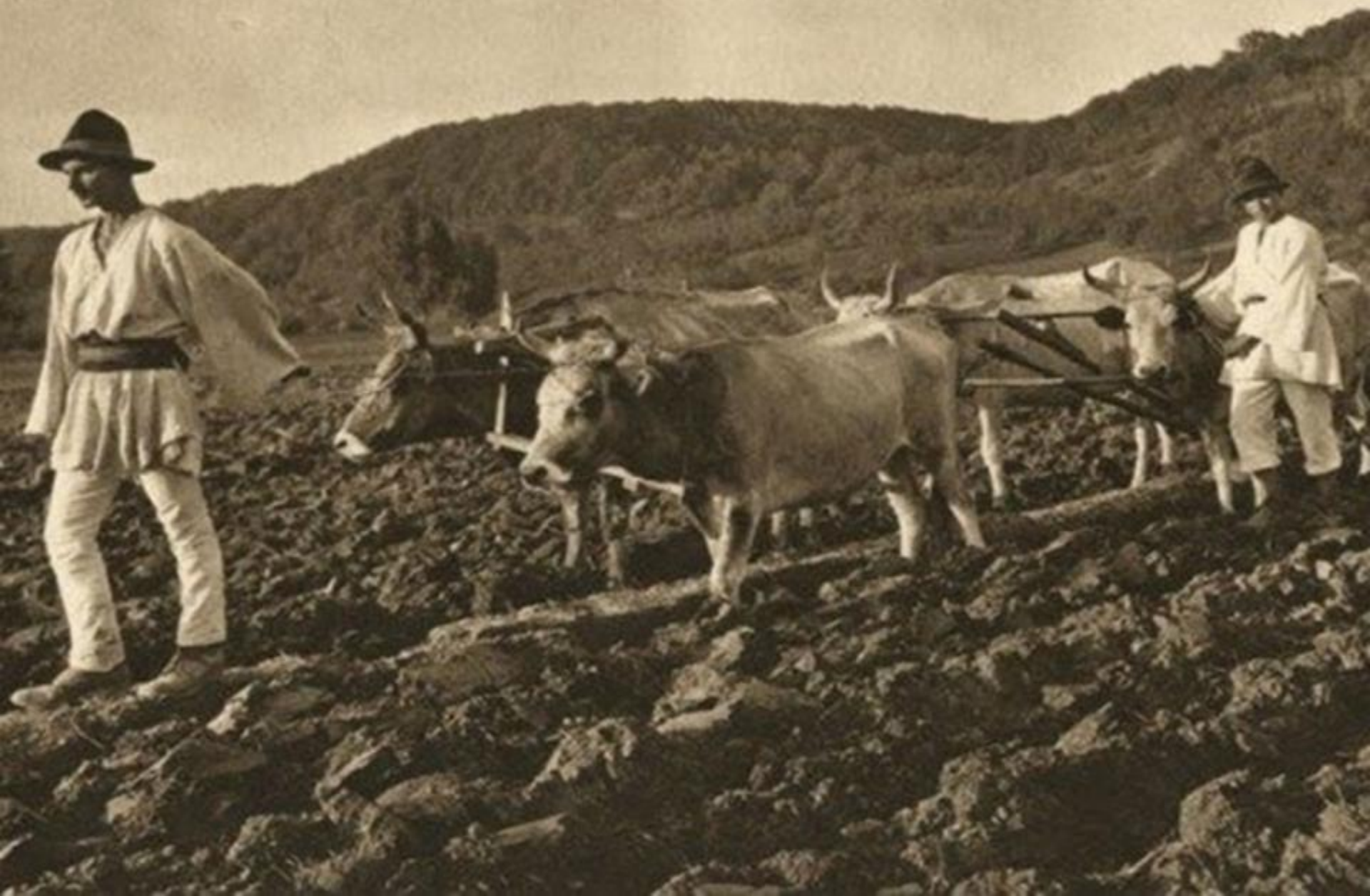
Nosa Adunape ezektiar mi Kopuz mone-
patop se zop konstitsi mi zotpuni gu tepmuna
mupuzat de ant. 17 az Konseaninat.

Deputetii vor urma sa cunoasca noua A-
dunati ce s-a facut de Domo, dar urmasii
Konsilii de Ministri si Konsilii de Stat
sunt, nu au mai fost de noi.

Dat ga Eskapenti ga 2 Mai 1864.
 (Sav-akula) AJEKANDP8 IOAN.

Kogălniceanu, Bălănescu, D. Bolintineanu, P. Orbescu, General Mano

***Statutul dezvoltător al
Convenției de la Paris
(1864)***

Țărani la arat (1864)

Casă țărănească (bordei) din perioada domniei lui Cuza (1864)

„Sătenilor!

Îndelungata voastră așteptare, marea făgăduință, dată vouă de înaltele puteri ale Europei prin art. 46 al convenției, interesul patriei, asigurarea proprietății funciare și dorința mea cea mai vie s-a îndeplinit. Claca (boierescul) este desființată pentru dea pururea și de astăzi voi sunteți proprietar pe locurile supuse stăpânirii voastre, în întinderea hotărâtă prin legile în ființă.

Mergeți dar, mai înainte de toate la poalele altarului și cu genunchii plecați, mulțumiți atotputernicului Dumnezeu, pentru că prin ajutorul său, în sfârșit ați ajuns a vedea această zi frumoasă pentru voi, scumpă inimii mele și mare pentru viitorul României. De astăzi voi sunteți stăpâni pe brațele voastre; voi aveți o părticică de pământ, proprietate și moșie a voastră, de astăzi voi aveți o patrie de iubit și de apărat. (...)

Claca și toate celelalte legături silite între voi și stăpânii voștrii de moșii sunt desființate prin plata unei drepte despăgubiri! De acum înainte voi nu veți mai fi cu dânsii în alte legături decât acele ce vor izvorî din interesul și buna primire a unora și a altora.”

(Proclamația lui Alexandru Ioan Cuza către sătenii clăcași)

Domnia și reformele lui Cuza

- h. 25 noiembrie/7 decembrie 1864 - a fost adoptată **Legea instrucțiunii publice**: învățământul primar a devenit obligatoriu și gratuit, în marile orașe au fost înființate gimnazii, iar la Iași (1860) și la București (1864) au fost fondate primele universități din România;
- i. 1/13 decembrie 1864 - a fost înființată C.E.C. (Casa de Economii și Consemnațiuni);
- j. 3 decembrie 1864 - adoptarea **Legii privind autocefalia Bisericii Ortodoxe Române**: independența Bisericii față de Patriarhia de la Constantinopol și alegerea unui Patriarh de un sinod format din ierarhi români;
- k. 1 mai 1865 - s-a adoptat **Codul de Procedură Penală**: s-a exclus pedeapsa cu moartea;
- l. 4 iulie 1865 - adoptarea **Legii de reorganizare a justiției**: au fost înființate noi instanțe judecătorești: Judecătoriile de Plasă, Tribunalele Județene, Curțile de Apel, Curțile de Jurați și Curtea de Casație;
- m. 1 decembrie 1865 - a fost adoptat **Codul Civil**: a prevăzut obligația căsătoriei și a divorțului civile.
- 11/23 februarie 1866 - „*monstruoasa coaliție*” a organizat o lovitură de stat, Cuza a fost silit să abdice și să urmeze calea exilului (1873: a murit la Heildelberg, Germania), iar guvernarea a fost preluată de o locotenentă domnească.

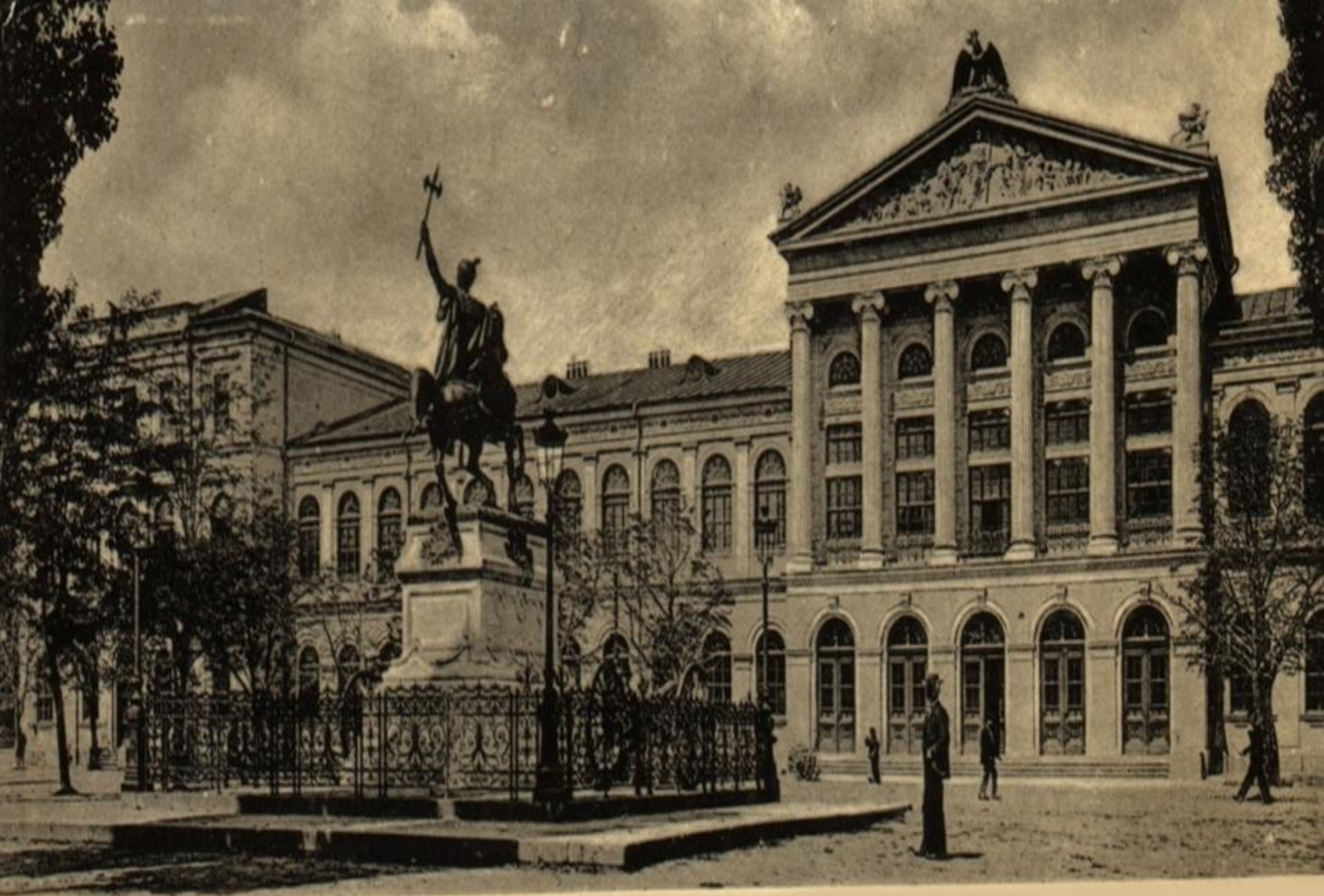
Pe data de 25 noiembrie/7 decembrie 1864 a fost adoptată **Legea instrucțiunii publice**, prin care învățământul a căpătat o organizare unitară pe cuprinsul țării. Sistemul de educație a fost structurat în 3 cicluri: primar (4 ani), secundar (7 ani) și universitar (3 ani). Învățământul primar a devenit gratuit și obligatoriu. Tot în domeniul învățământului, s-a remarcat înființarea primelor universități din România, cea de la Iași (1860) și de la București (1864).

Câteva dintre prevederile legii din anul 1864:

1. Învățământul a fost împărțit în public și privat.
2. Învățământul public a fost: primar, secundar și superior.
3. Ciclul elementar a fost obligatoriu și gratuit pentru copiii de la opt la 12 ani.
4. Învățământul elementar a cuprins următoarele obiecte de studiu: citirea, scrierea, catehismul, noțiuni de igienă, gramatică, geografie, istoria și dreptul administrativ al țării, aritmetică și sistemul legal al măsurilor și greutateilor.
5. Au avut dreptul să nu își înscrie copiii la școala publică părinții care au putut să dovedească că le oferă educație acasă sau în instituții private.
6. Părintele va primi avertisment de la învățător, și apoi de la consiliul local, dacă nu își trimite copilul la școală. Dacă continua să nu îl aducă la școală, părintele putea primi o amendă de 20 de parale la orașe și de 10 parale la sate pentru fiecare zi lipsă. În caz de recidivă, amenda s-a dublat.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (începutul secolului al XX-lea)

Universitatea din București (sfârșitul secolului al XIX-lea)

Clădirea C.E.C.-ului (începutul secolului al XX-lea)

Abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza (11/23 februarie 1866)

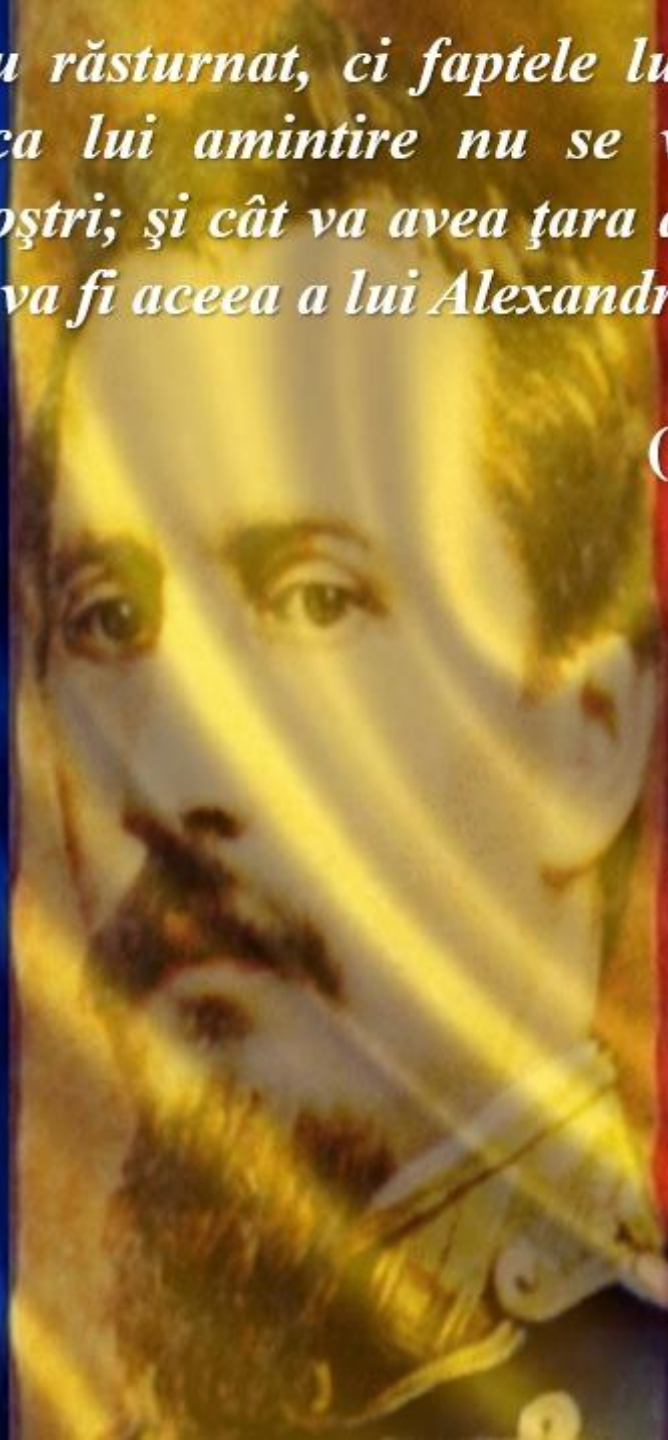
Urmări

1859 - apariția unui nou stat pe harta Europei, România.

Unificarea Principatelor Române a dus la accelerarea procesului de modernizare și de occidentalizare a spațiului românesc.

„Nu greșelile lui l-au răsturnat, ci faptele lui cele mari. Ele sunt nepieritoare... Veșnica lui amintire nu se va stinge din inimile noastre și ale fiilor noștri; și cât va avea țara aceasta o istorie... cea mai frumoasă pagină va fi aceea a lui Alexandru Ioan I”.

(Mihail Kogălniceanu)

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Barnea, Alexandru (coordonator), Manea, Vasile Aurel, Palade, Eugen, Teodorescu, Bogdan, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2007.
3. Petre, Zoe (coordonator), Căpiță, Carol, Stănescu, Ecaterina, Lung, Ecaterina, Livadă-Cadeschi, Ligia, Ciupală, Alin, Țurcanu, Florin, Vlad, Laurențiu, Andreescu, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corint, București, 2008.
4. Adăscăliței, Felicia, Lazăr, Liviu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Corvin, Deva, 2007.
5. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
6. Scurtu, Ioan, Cristea, Nicolae, Curculescu, Marian, Dincă, Constantin, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2008.
7. Dondorici, Florentina, Lica, Elena Emilia, Poamă, Emil, Ionescu, Vasile, Osanu, Octavian, Stoica, Relu, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Gimnasium, București, 2008.
8. Stan, Magda, Vornicu, Cristian, *Istorie: Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Niculescu ABC, București, 2015.
9. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
10. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
11. Bulei, Ion, *O istorie ilustrată a românilor*, Editura Litera, București, 2018.
12. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
13. Hitchins, Keith, *Românii: 1774-1866*, Editura Humanitas, București, 2018.
14. Damean, Sorin Liviu, Oncescu, Iulian, *O istorie a românilor de la Tudor Vladimirescu la Marea Unire (1821-1918)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2015.
15. Isar, Nicolae, *România sub semnul modernizării: de la Alexandru Ioan Cuza la Carol I (1859-1914)*, Editura Universitară, București, 2017.
16. Imagini: Google Images (domeniul public).

😊 Vă mulțumim pentru atenție! 🎉

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

